

Noves competències per a noves ocupacions

Previsions de les capacitats necessàries i la seva adequació a les exigències del mercat de treball

Oriol Homs

Impactes de la crisi en l'ocupació

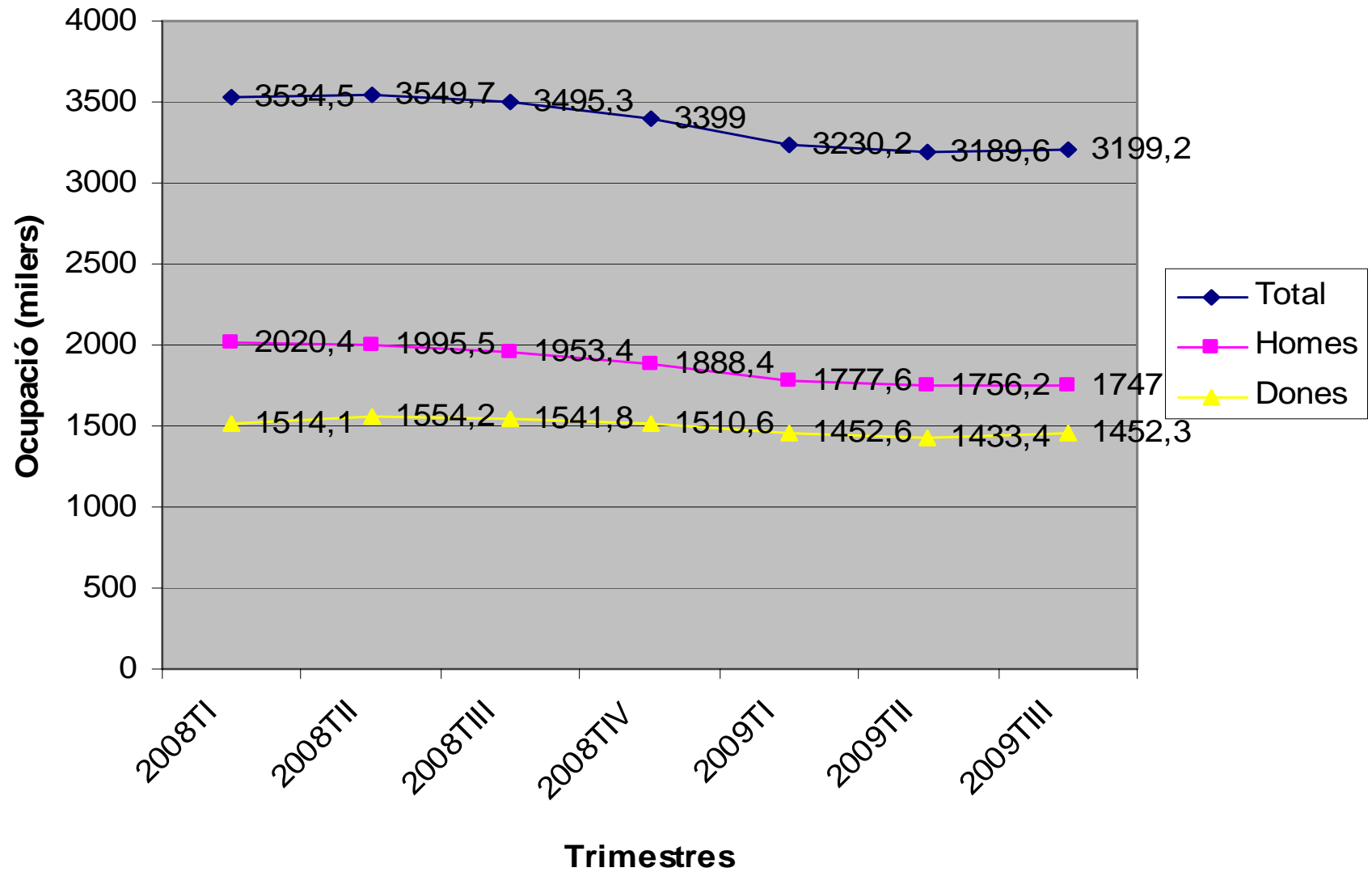
- Destrucció massiva d'ocupació des del tercer trimestre 2008
- Previsió de destrucció important d'ocupació fins al segon semestre del 2010
- Creació lleugera d'ocupació neta a partir del segon semestre 2010 o primer trimestre 2011
- No recuperació dels nivells d'ocupació de 2007 fins a 2015-2020
- Les ocupacions que s'estan destruint durant la crisi no seran las mateixes que es crearan durant la represa.

Activitat, ocupació i atur a Catalunya 2008-2009 (milers)

	IT 08	IIT 08	IIIT 08	IVT 08	IT 09	IIT 09	IIIT 09
Total població activa	3.825,3	3.842,6	3.839,9	3.854,8	3.852,9	3.791,5	3.806,5
Població activa, homes	2.166,8	2.162,5	2.158,2	2.149,9	2.140,0	2.111,9	2.092,2
Població activa, dones	1.658,6	1.680,1	1.680,7	1.704,9	1.712,9	1.679,6	1.714,3
Total Població activa, catalana	3.091,9	3.098,5	3.102,6	3.111,0	3.096,3	3.063,3	3.089,9
Total Població activa, estrangera	733,4	744,1	736,4	743,7	756,6	728,2	716,5
Total població ocupada	3.534,5	3.549,7	3.495,3	3.399,0	3.230,2	3.189,6	3.199,2
Població ocupada, homes	2.020,4	1.995,5	1.953,4	1.888,4	1.777,6	1.756,2	1.747,0
Població ocupada, dones	1.514,1	1.554,2	1.541,8	1.510,6	1.452,6	1.433,4	1.452,3
Total població aturada	290,8	292,9	343,7	455,8	622,7	601,9	607,2
Població aturada homes	146,4	167,0	204,8	261,5	362,4	355,8	345,2
Població aturada dones	144,4	126,0	138,9	194,3	260,3	246,2	262,0

Font: INE-EPA

Evolució ocupació 2008-2009

Evolució de l'ocupació per ocupacions (milers)

Ocupacions	IIT 09- IIT08			III09-II09		
	T	H	D	T	H	D
Total	-360	-239	-121	9,6	-9,2	18,9
1 Direcció d'empreses i de l'administració pública	-12,3	-4,9	-7,3	1,7	-2	3,7
2 Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	17,8	0	17,7	2,7	5	-2,3
3 Tècnics i professionals de suport	-50,8	-24	-26,8	8,5	0,3	8,2
4 Empleats de tipus administratius	-21	-10,2	-10,7	0,8	2,5	-1,8
5 Treballadors de serveis	-43,2	-6,5	-36,7	29,9	22	8
6 Treballadors qualificats en agricultura i pesca	4,4	5,1	-0,7	-2,5	-2,8	0,2
7 Artesans i treballadors qualificats de la indústria	-103	-106	2,4	-23,4	-23,2	-0,1
8 Operadors d'instal·lacions i maquinaria	-74,7	-68,8	-5,9	-22,8	-20,5	-2,3
9 Treballadors no qualificats	-79,2	-25,1	-54,1	16,8	10,7	6,1
0 Forces armades	1,9	0,6	1,3	-2	-1,3	-0,7

Ocupacions creadores netes d'ocupació IT08-IIIT09 (Espanya, milers)

10 Poder executiu i legislatiu de l'administració pública, direcció d'organitzacions de 10 o més assalariats	6,3
13 Gerència d'empreses d'hosteleria de menys de 10 assalariats	3,1
C Gerència d'empreses sense assalariats	12,3
21 En ciències naturals i sanitat	21,9
23 Professionals del dret	7,5
24 En organitzacions d'empreses, ciències socials i humanes	19,4
25 Escriptors, artistes i altres	15,8
27 En ciències naturals i sanitat i assimilats, excepte òptics i fisioterapeutes (primer cicle universitat)	30
29 Altres	6,5
30 Tècnics i professionals de suport en ciències físiques, químiques i enginyeria	1,9
31 Tècnics i professionals de suport en ciències naturals i sanitat	6,9
41 Administratius en biblioteques, correus i assimilats	1,6
42 Operadors de màquines d'oficina	5
44 Auxiliars administratius (amb tasques d'atenció al públic) no classificats abans	14,2
45 Administratius en tracte directe amb el públic en agències de viatges, recepcionistes i telefonistes	8,4
50 Treballadors Serveis de restauració	54,6
51 Treballadors Serveis personals	98,5
52 Treballadors Serveis de protecció i seguretat	58,5
77 Mecànics de precisió, treballadors d'arts gràfiques, ceràmica, vidre i artesans de la fusta y altres	1,3
92 Conserge d'edificis, netejavidres i vigilants	12,2
98 Peons de transport i descargadors	7,7
00 Forces armades	15,1
Total ocupacions creadores netes d'ocupació	408,7

Evolució ocupació per edats IT 08-IIIIT 09 (%)

	T	H	D
Total	-9,49	-13,53	-4,08
De 16 a 19 anys	-32,42	-40,17	-21,01
De 16 a 24 anys	-23,61	-28,75	-16,97
De 25 a 44 anys	-11,99	-15,51	-7,46
De 45 i més	-1,69	-6,67	5,48

Tipus d'ocupació destruïda IT08-IIIT09

- Ocupació nacionals: -7,9%
- Ocupació estrangers: -16,8%
- Ocupació empresaris: +3,6%
- Ocupació autònoms: -12,8%
- Ocupació assalariats públics: +14,0%
- Ocupació assalariats privats: -13,0%
- Ocupació assalariats indefinits: -6,1%
- Ocupació assalariats temporals: -22,4%
- Assalariats temporals destruïts 51% del total destruïts

Evolució ocupació segons nivells de formació (milers i %)

Nivells de formació	IIIT09-IT08	%
Total	-335,3	-9,49
Analfabets	-17,3	-62,68
Educació primària	-61,7	-10,31
Educació secundària primera etapa	-136,8	-15,71
Educació secundària segona etapa	-125,7	-13,93
Formació i inserció laboral amb títol de secundària	0,1	7,69
Educació superior, excepte doctorat	0	0
Doctorat	6,1	39,10

Taxes d'atur per nivells de formació IIIT 09

Nivells de formació	T	H	D
Total	15,95	16,50	15,28
Analfabets	52,09	46,56	60,71
Educació primària	23,53	26,20	19,14
Educació secundària primera etapa	20,65	19,67	22,16
Educació secundària segona etapa	15,65	15,24	16,09
Formació i inserció laboral amb títol de secundària	18,75	..	..
Educació superior, excepte doctorat	7,81	7,35	8,28
Doctorat	2,69	..	..

CEDEFOP

European Centre for the Development
of Vocational Training

EN

FUTURE SKILL NEEDS

MEDIUM-TERM FORECAST
SYNTHESIS REPORT

Metodologia estudi CEDEFOP

Mòdul 1: un conjunt de previsions macroeconòmiques multisectorials basades en el model macroeconòmic E3ME.

Mòdul 2: un model de demanda d'ampliació ocupacional (EDMOD) basat en dades de les EPAs europees.

Mòdul 3: un mòdul de demanda d'ampliació de qualificació (QMOD) basat en fonts de dades similars.

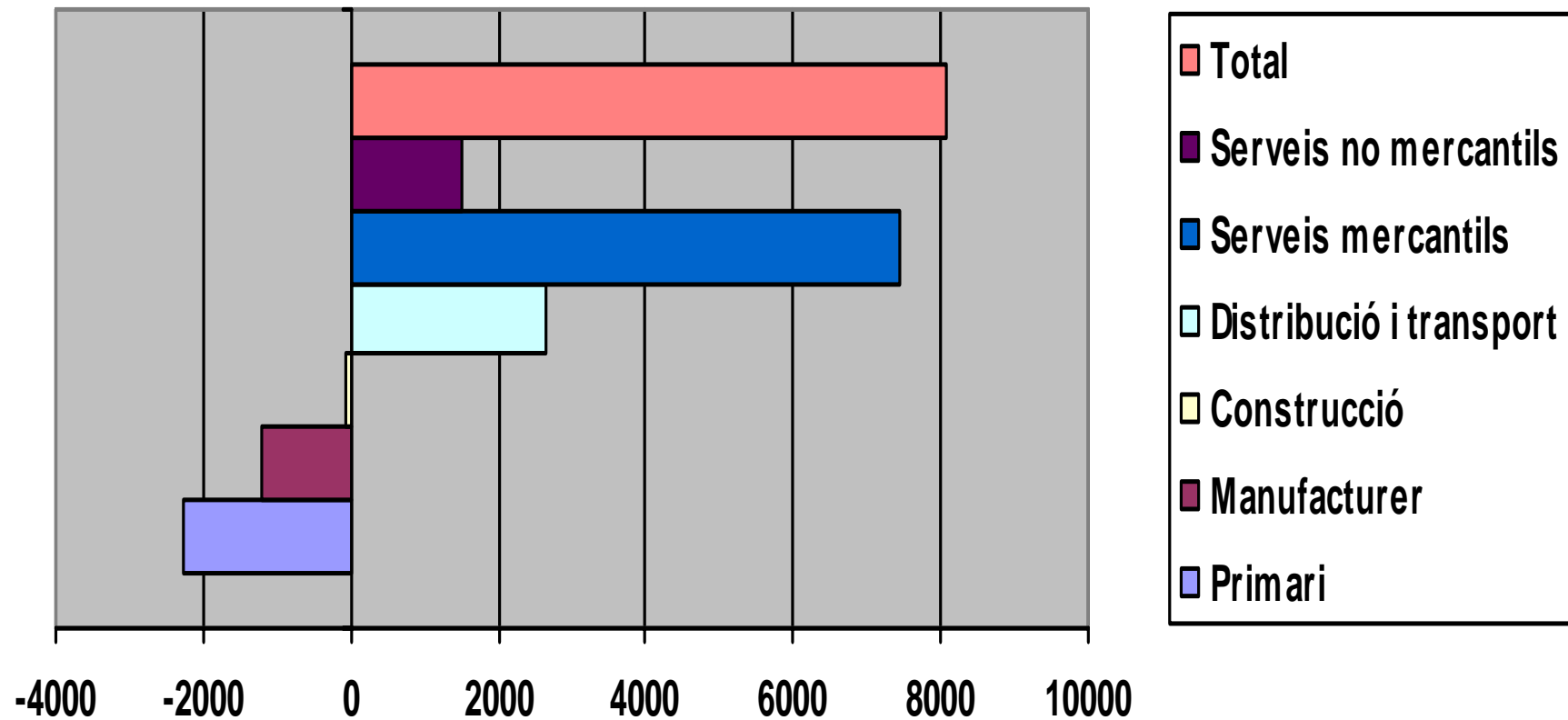
Mòdul 4: un mòdul de demanda de substitució (RDMOD).

Actualització en curs de les dades per adaptar-les a la situació de crisi

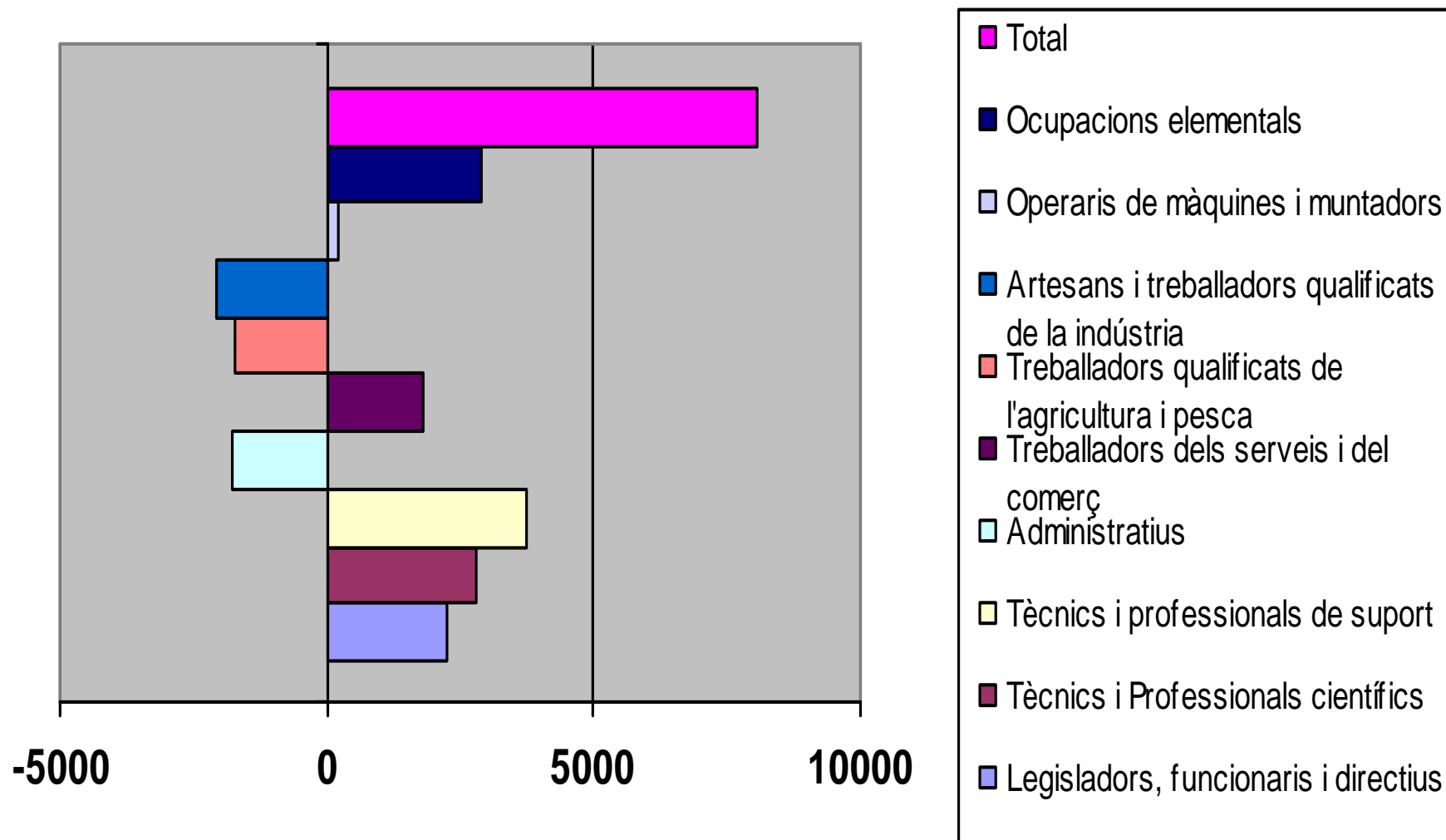
Previsió de demanda d'ocupació 2020

- Poc creixement de la indústria manufacturera
- Fort creixement dels serveis de mercat però també de no mercat
- Descens de l'agricultura
- Poc creixement de la construcció
- Canvi sectorial i ocupacional
- Demanda generalitzada de reposició

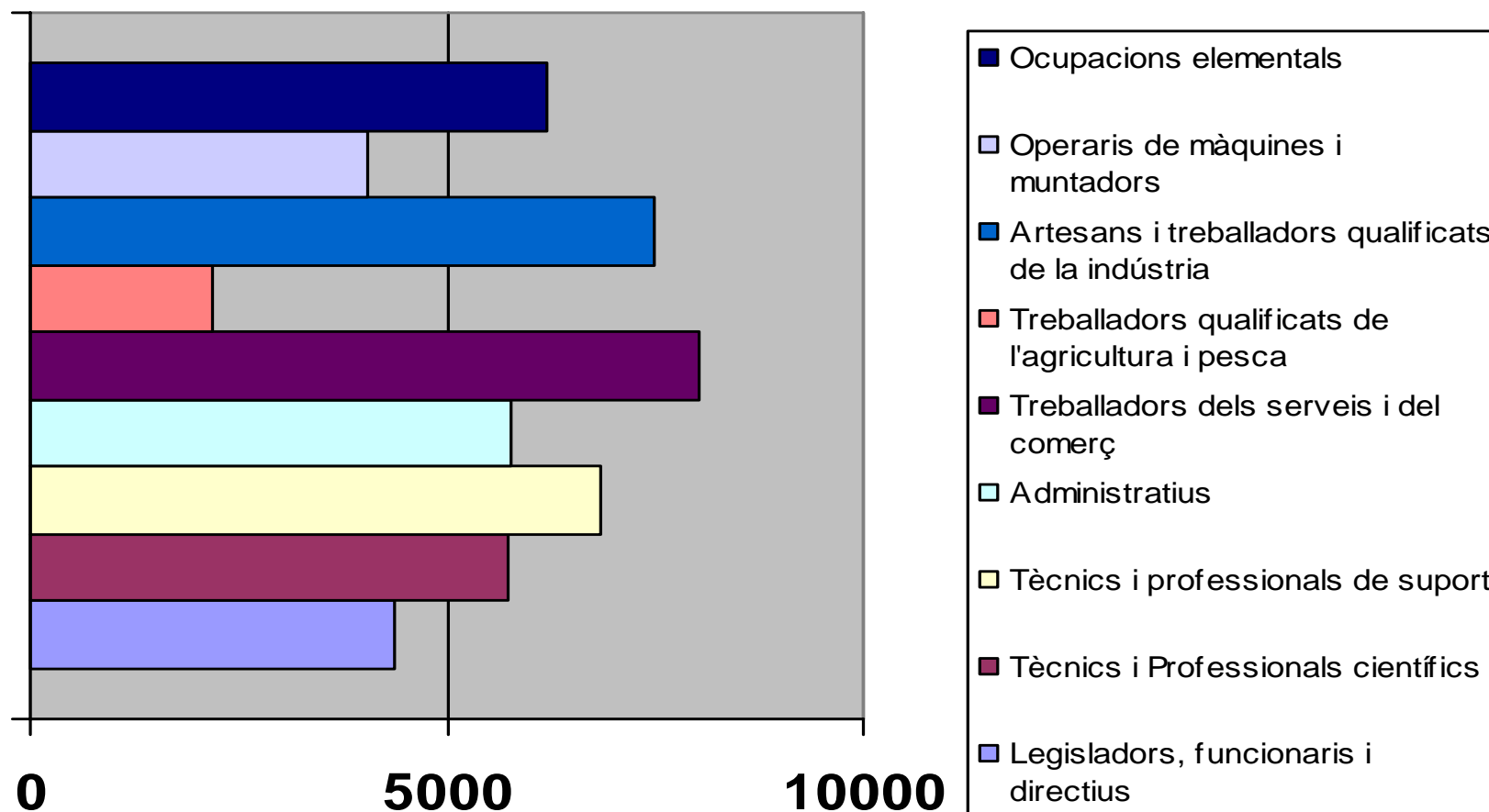
Increment net de l'ocupació a Europa 25 per sectors. 2006-2015

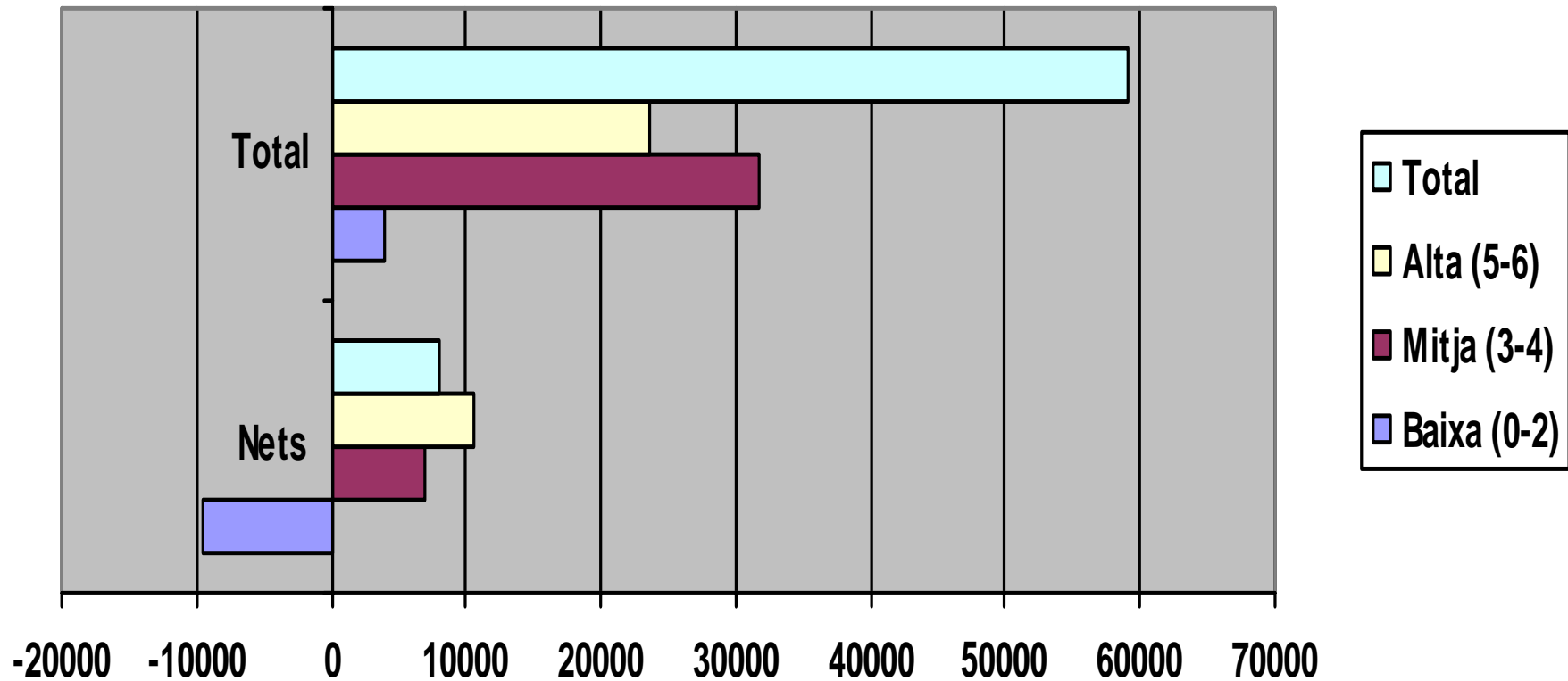
Increment net de l'ocupació a Europa 25 per ocupacions. 2006-2015

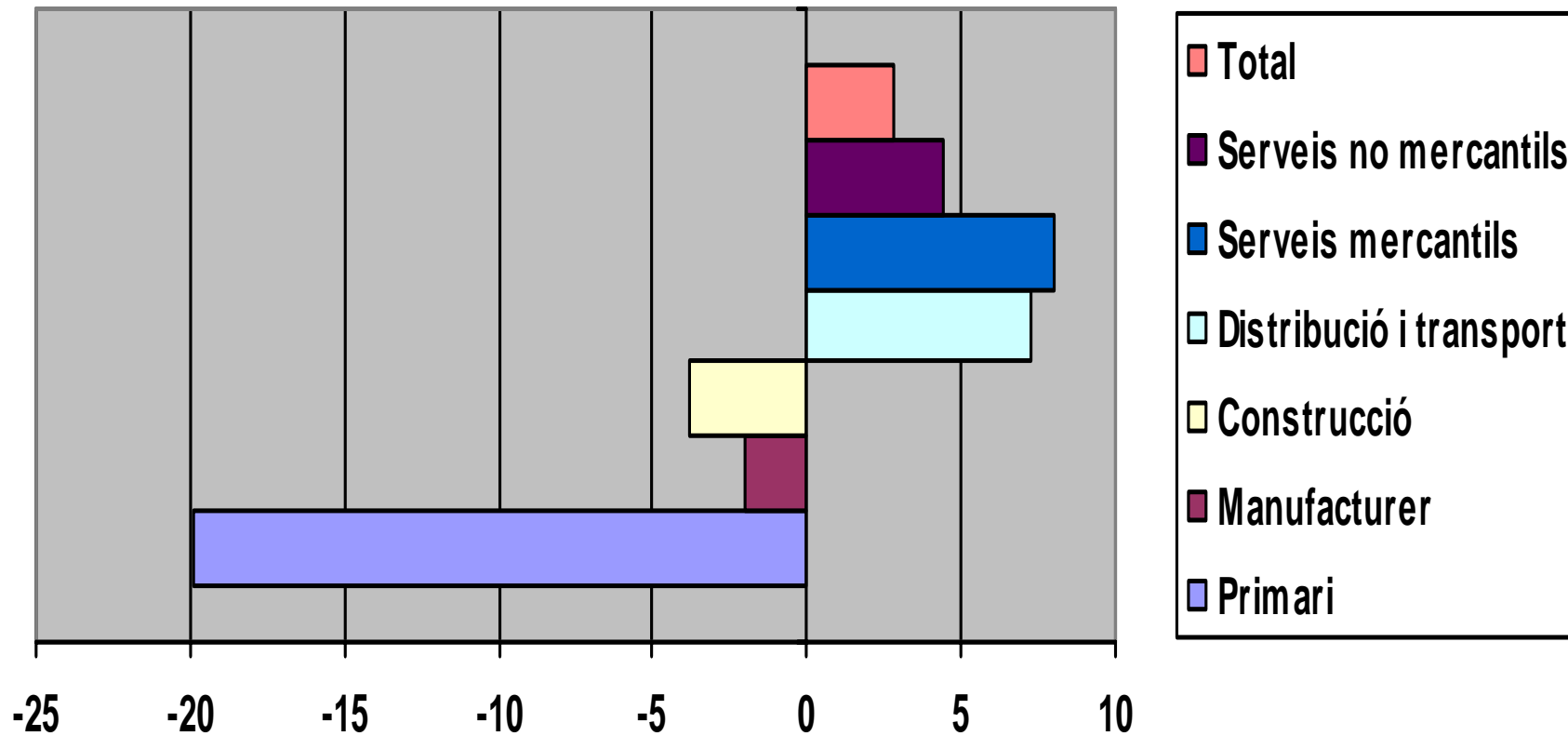
Incrementos d'ocupació per substitució a Europa 25 per ocupacions. 2006-2015

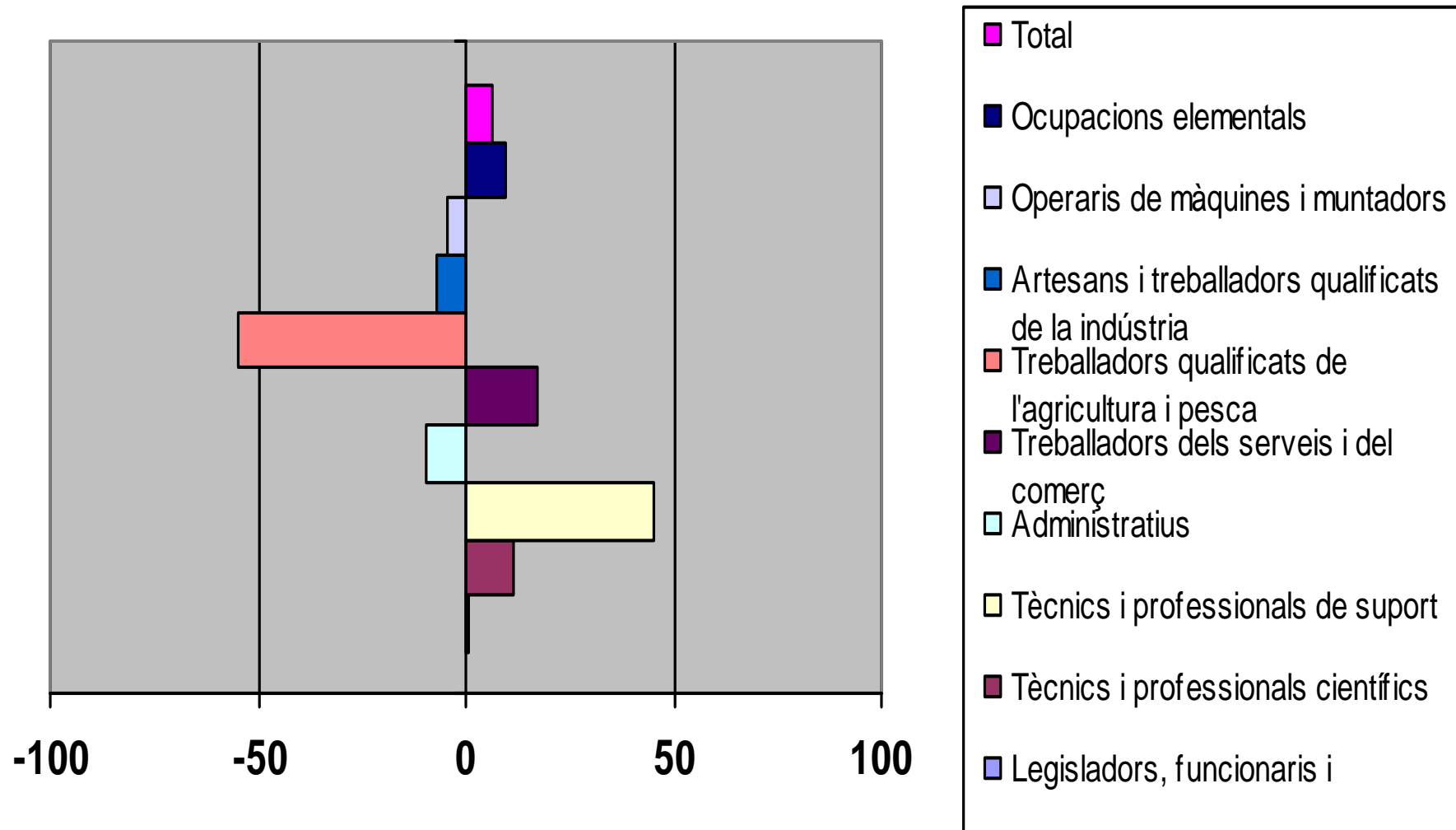
Incrementos nets i bruts de l'ocupació a Europa 25 per nivells de qualificació. 2006-2015

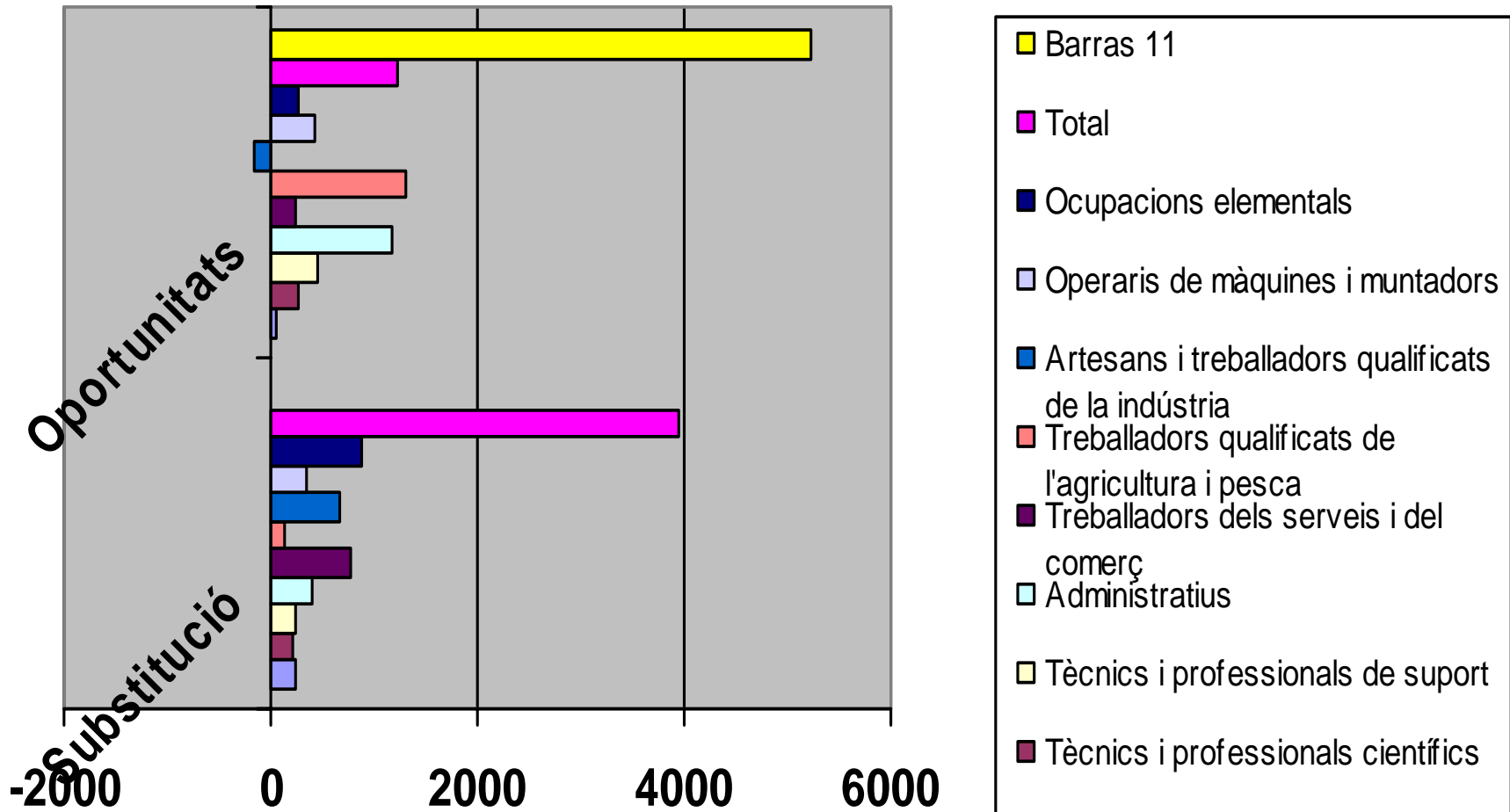
Increment net de l'ocupació a Espanya per sectors. 2006-2015

Increment net de l'ocupació a Espanya per ocupacions. 2006-2015

Incrementos d'oportunitats d'ocupació i de substitució a Espanya 2006-2015 (milers)

Previsions a llarg termini

- Reducció de la població activa, pel fort envelliment de la població. Dos actius per cada jubilat
- Necessitat d'augmentar les taxes d'activitat per sostenir el model social de benestar europeu
- Més competències qualificades per als nous llocs de treball

Necessitats de qualificació

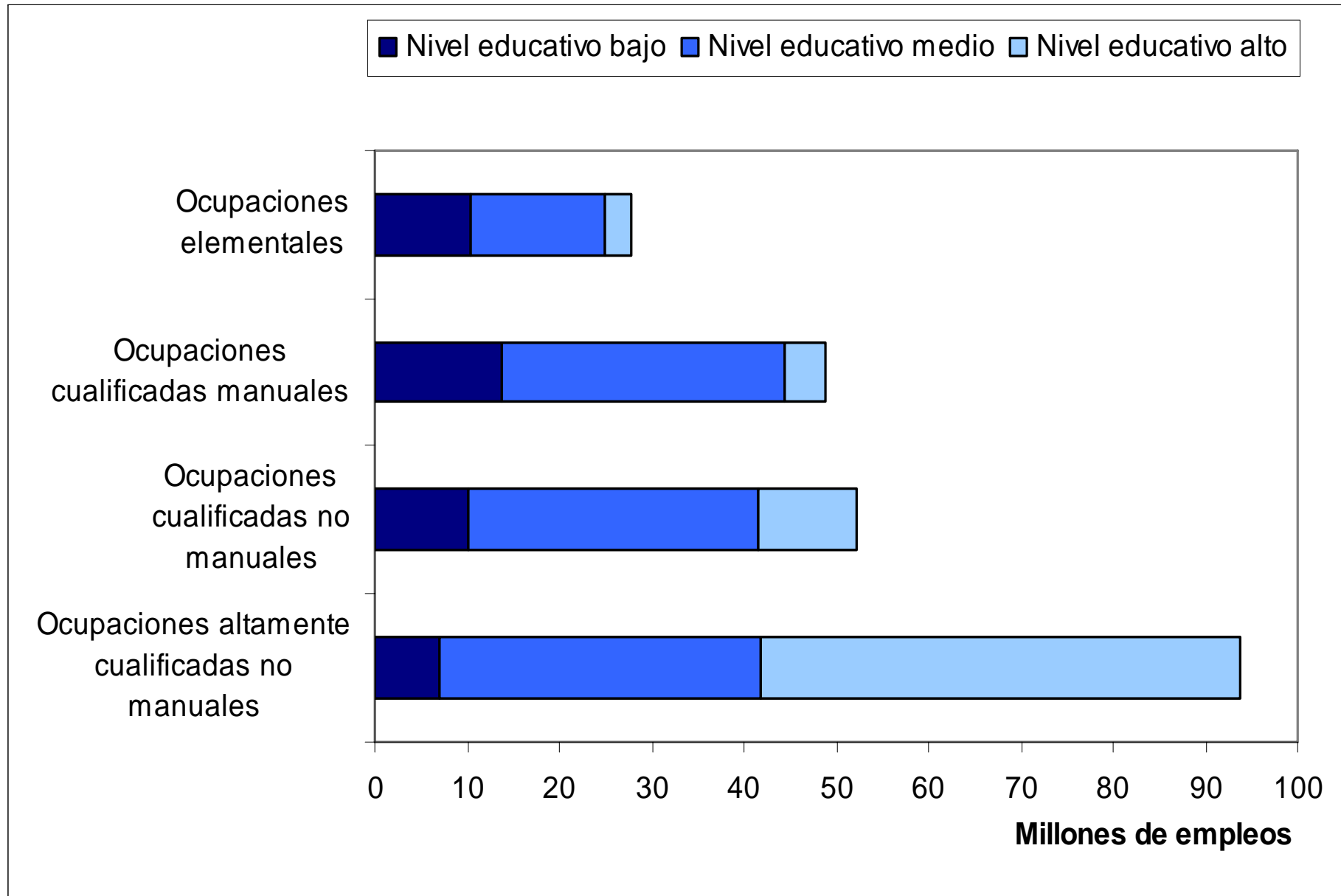
En els pròxims anys serà necessària més persones amb qualificacions superiors i mitges per a fer front a les necessitats del mercat de treball. En canvi es reduiran les persones amb qualificacions baixes.

Augment de la qualificació

Les ocupacions amb requeriments elevats de qualificació passaran a ocupar pràcticament un 30% del total de la ocupació, i un 50% els de qualificació mitja.

El creuament entre la qualificació de les persones ocupades (oferta) i els requeriments de qualificació (demanda) té com a resultat l'expectativa de processos de subocupació en algunes àrees i increments de qualificació en altres.

Nivells d'ocupació projectats per a 2020, per categories generals d'ocupacions i nivell educatiu, EU-25

Moviments més importants de l'ocupació

- Les diferents dinàmiques sectorials provocaran importants moviments de treballadors entre sectors que requeriran esforços importants de requalificació.
- L'envelliment ràpid de la població activa provocarà una forta demanda de reposició de les ocupacions. El 80% de la demanda d'ocupació futura serà de reposició.
- Les persones que substitueixin els treballadors jubilats requeriran major qualificació per ocupar el mateix lloc de treball.

Canvi de model productiu

A Europa, però sobretot a Espanya, és imperatiu imprimir un ritme més elevat al canvi del model productiu com a requisit per a sortir de forma sostenible de la crisi i obrir un nou cicle de prosperitat econòmica i social.

Noves competències per a noves ocupacions

- Més competències tecnològiques
- Més capacitat d'innovació a tots els nivells
- Major capacitat de lideratge de processos de canvi
- Major capacitat de treballar en la dimensió internacional (idiomes, interculturalitat, dimensió espacial mundial)
- Més capacitat d'incorporar la dimensió mediambiental
- Major capacitat de gestionar la complexitat a tots els nivells

Requeriments pel sistema formatiu

- Més equitat, qualitat i eficàcia dels sistemes de formació per incrementar els nivells de formació per a tothom.
- Major adequació de les competències a les necessitats del mercat de treball.
- Desenvolupament de les competències no rutinàries
- Més capacitats analítiques per a resoldre problemes.
- Més capacitats lingüístiques, comercials i de gestió, per a un major grau d'autonomia i comunicació.
- Més capacitats tecnològiques i digitals

Cal prendre's seriosament el canvi del
model productiu

La formació és la millor inversió per a
promoure el canvi del model productiu